

Gemeente Amsterdam

Dienst Onderzoek en Statistiek

Zondagsopenstelling in Oud-West

Rapportage

Project: 8131

In opdracht van: Stadsdeel Oud-West

dr. Clemens Wenneker

dr. Willem Bosveld

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 527 9527
c.wenneker@os.amsterdam.nl

Postbus 658
1000 AR Amsterdam
Fax 020 527 9595
www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, november 2008

Inhoud

Inleiding	3
Meerderheid is voor openstelling	4
Belangrijkste argument voorstanders: op zondag kunnen winkelen	4
Belangrijkste argument tegenstanders: zondagsrust	5
Zeven van de tien denken een winkel te gaan bezoeken op zondag	7
Supermarkt eerste keuze bij zondagsopenstelling	8
Verwachte effecten zondagsopenstelling: drukker, levendiger, meer auto's en meer werkgelegenheid	9
Helft wil gedoogde winkels open houden als openstelling niet doorgaat	10
Voorstanders' eerste keus: openstelling van 12.00-18.00u	11
Wat willen de respondenten de 17 buurtbewoners in de deelraad nog meegeven?	11
Bijlage Tabellen	12
Bijlage Vragenlijst	15

Inleiding

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Oud-West meent dat zondagsopenstelling van winkels kansen en vrijheid biedt aan ondernemers. De bewoners krijgen de mogelijkheid om ook op zondag in hun eigen buurt te winkelen. De stadsdeelraad wil graag weten hoe de bewoners van stadsdeel Oud-West denken over het voorstel om de winkeliers in Oud-West toestaan om op zondag open te zijn. Zij heeft O+S gevraagd een enquête te houden onder de bewoners van Oud-West, die door middel van een bewonersbrief verzonden op 16 oktober zijn uitgenodigd voor het onderzoek. Ook is er een uitnodiging verstuurd aan de leden van het digitaal panel van Oud-West. De bewoners konden meedoen door zich aan te melden voor het panel, waarna zij een link toegestuurd kregen. De enquête kon online ingevuld worden van 23 tot en met 30 oktober. Bewoners zonder internet konden de publieksservice van het stadsdeel te bellen, waarna de enquête telefonisch werd afgenomen.

Voordat de bewonersbrief werd verzonden telde het digitaal panel van Oud-West ruim 1.100 leden en naar aanleiding van de brief hebben zich bijna 500 nieuwe leden aangemeld. Van de 1.604 uitgenodigde panelleden hebben er 1.075 meegedaan, een respons van 67%. 76 respondenten hebben telefonisch meegedaan, waarmee het totaal aantal respondenten uitkomt op 1.151.

Meerderheid is voor openstelling

Als eerste is de respondenten gevraagd of ze voor of tegen het plan zijn om winkels op zondag van 12.00 tot 18.00 de mogelijkheid te geven open te gaan. Een meerderheid van 56% is voor, 11% staat er neutraal tegenover en een derde (34%) is tegen.

Tabel 1 “Bent u voor of tegen het plan om winkeliers in Oud-West de mogelijkheid te geven elke zondag tussen 12.00-18.00u open te gaan?”

	abs.	%
voor	643	56
neutraal	122	11
tegen	387	34
totaal	1.152	100

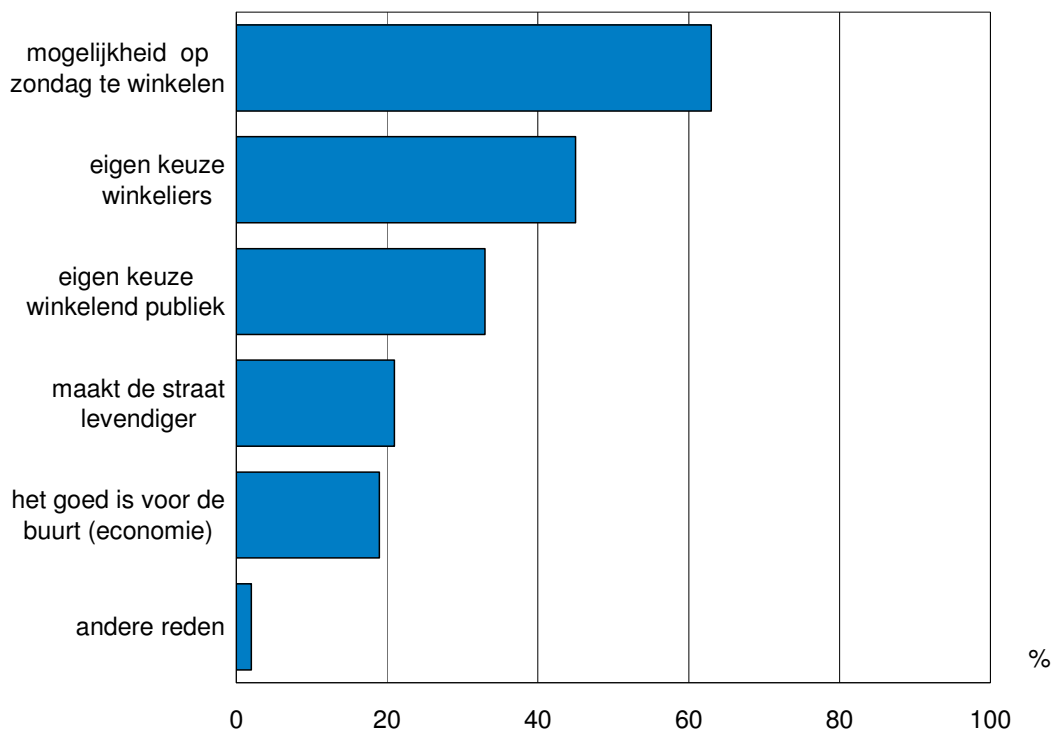
* door afronding tellen de percentages niet op tot 100%

Belangrijkste argument voorstanders: op zondag kunnen winkelen

De 643 respondenten die voor het plan zijn is gevraagd waarom ze het een goed idee vinden. Ze konden maximaal twee redenen aangeven en kiezen uit vijf antwoorden of zelf een andere reden opgeven. De vijf aangedragen redenen waren:

- Ik wil graag de mogelijkheid om op zondag te kunnen winkelen/boodschappen te doen in de buurt
- Ik vind dat mensen zelf moeten kunnen bepalen wanneer ze winkelen, dat moet dus ook op zondag kunnen
- Ik vind dat winkeliers zelf de keuze moeten hebben wanneer ze open of dicht zijn
- Ik denk dat het goed is voor de buurt (economie)
- Ik denk dat het de straat levendiger maakt

Figuur 2 Waarom voor het plan? (n=643)

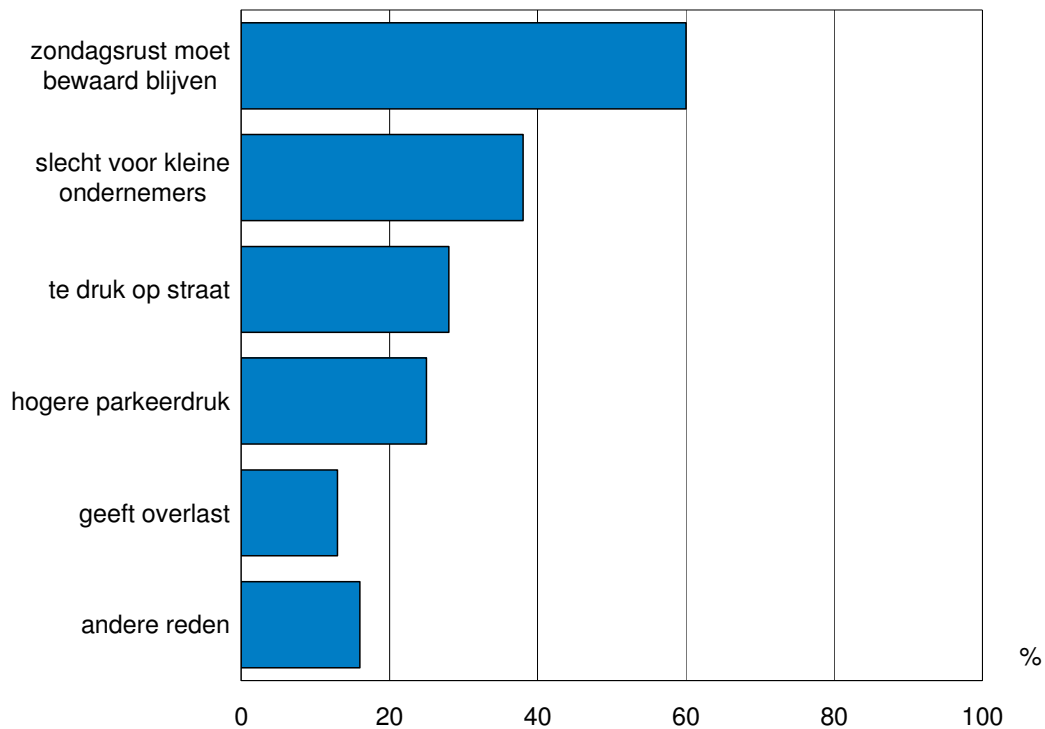
De meest gegeven reden is de mogelijkheid om op zondag te winkelen (63%), gevolgd door de eigen keuze van de winkeliers (45%) en de eigen keuze van het winkelend publiek (33%).

Belangrijkste argument tegenstanders: zondagsrust

Ook de tegenstanders van het plan (n=387) konden aangeven waar hun mening op gebaseerd was. Ze konden eveneens maximaal twee redenen aangeven en kiezen uit vijf antwoorden of zelf een andere reden opgeven. De vijf aangedragen redenen waren:

- Ik vind dat de zondagsrust bewaard moet blijven
- Ik denk dat het slecht is voor kleine ondernemers
- Ik denk dat het overlast zal geven
- Ik denk dat het te druk wordt op straat
- Ik denk dat de parkeerdruk verhoogd zal worden

Figuur 3 Waarom tegen het plan? (n=387)

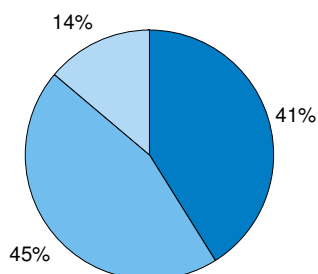
De meest gegeven reden is dat de zondagsrust bewaard moet blijven (60%), gevolgd door de mogelijke negatieve gevolgen voor kleine ondernemers (38%), drukte op straat (28%) en hogere parkeerdruk (25%).

Zeven van de tien denken een winkel te gaan bezoeken op zondag

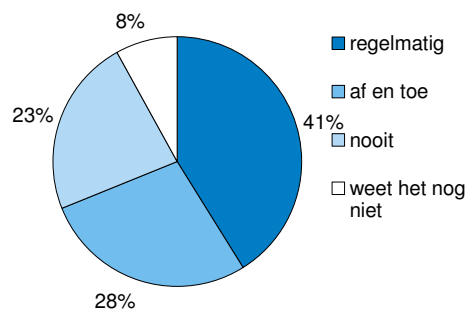
De ruime meerderheid van de respondenten (86%) bezoekt regelmatig (41%) of af en toe (45%) op zondag een winkel. Vier van de tien (41%) denken in Oud-West op zondag regelmatig te gaan winkelen, drie van de tien (28%) af en toe en een kwart (23%) nooit. Acht procent weet het nog niet. Een vijfde van de respondenten die tegen openstelling op zondag is (21%) denkt wel af en toe te gaan winkelen in Oud-West op zondag.

Figuur 4 Bezoek winkels op zondag en geschat toekomstig bezoek winkels op zondag In Oud-West (n=1.152)

Huidige bezoek winkels op zondag

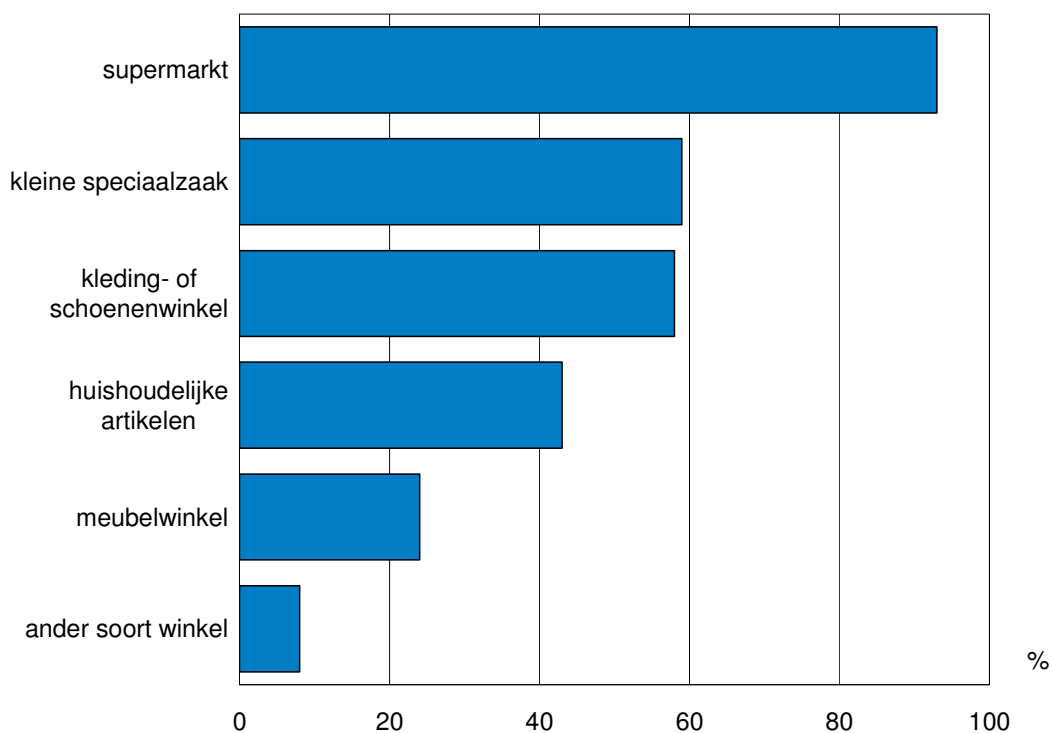
Geschat toekomstig bezoek in Oud-West

Supermarkt eerste keuze bij zondagsopenstelling

De 789 respondenten die denken in de toekomst wel eens op zondag in Oud-West een winkel te bezoeken is vervolgens gevraagd welke winkels dat dan zouden zijn. Het meest gegeven antwoord is een supermarkt (93%), gevolgd door kleine speciaalzaken (59%) en kleding- of schoenenwinkels (58%).

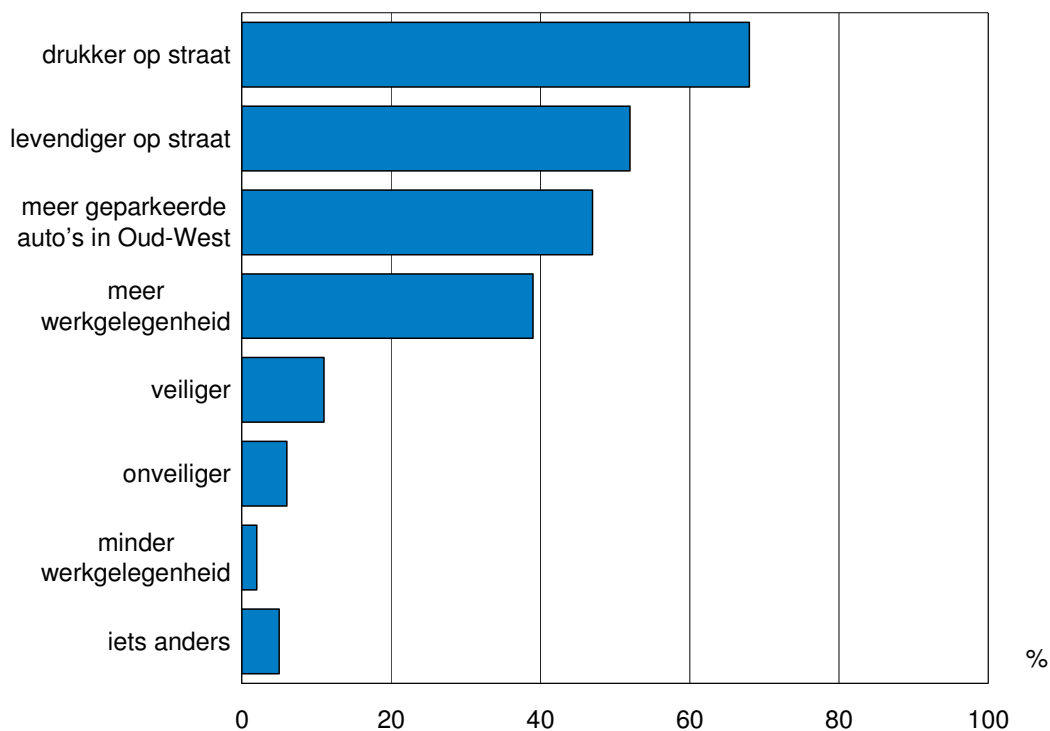
Figuur 5 “Welke winkels denkt u op zondag wel eens te gaan bezoeken?” (n=789; meer dan één antwoord mogelijk)

Verwachte effecten zondagsopenstelling: drukker, levendiger, meer auto's en meer werkgelegenheid

Tweederde van de respondenten (68%) verwacht dat het drukker op straat zal worden als op zondag de winkels worden geopend. De helft (52%) denkt dat het levendiger wordt op straat en 47% verwacht meer geparkeerde auto's.

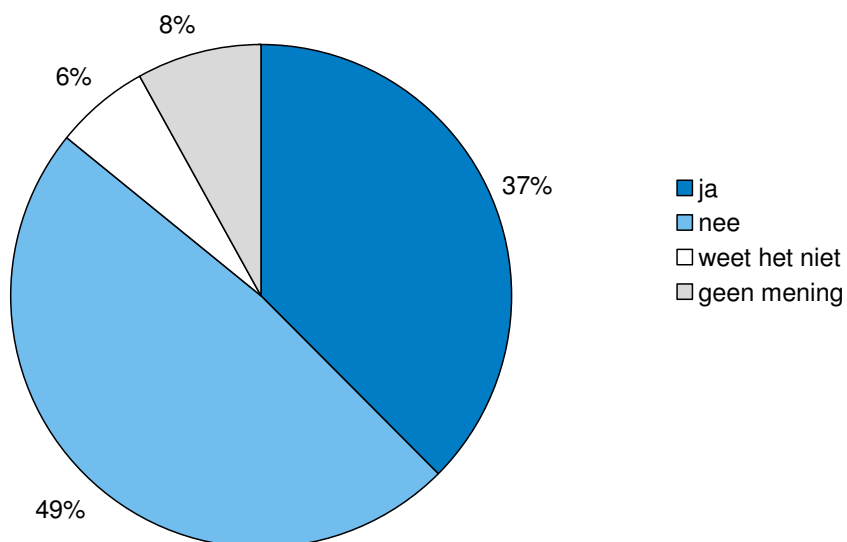
Figuur 6 "Wat voor effect verwacht u dat zondagopenstelling van de winkels zal hebben op Oud-West?"
(n=1.152; drie antwoorden mogelijk)

Helpt wil gedoogde winkels open houden als openstelling niet doorgaat

Er zijn nu ook al bepaalde winkels open op zondag, terwijl dit eigenlijk niet mag. Dat wordt nu gedoogd. Als de deelraad besluit om winkeliers niet op zondag hun deuren te laten openen, vindt de helft van de respondenten (49%) dat deze winkels open mogen blijven en 37% vindt dat ze dan ook dicht moeten. Zes procent weet het niet en acht procent heeft geen mening.

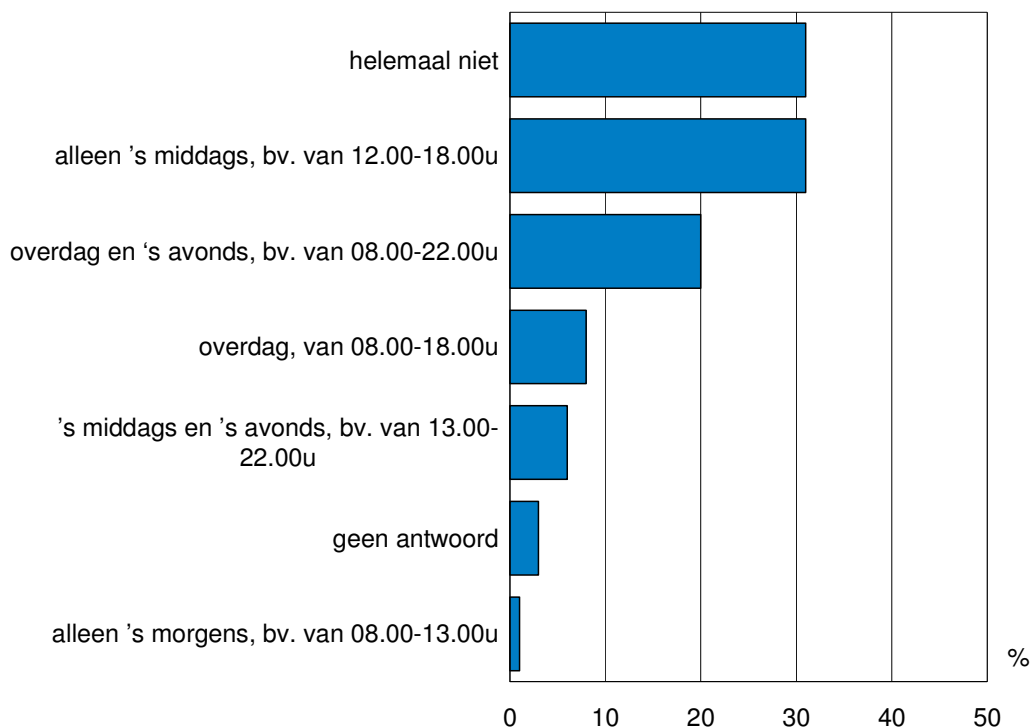
Figuur 7 Gedoogde winkels dicht als openstelling niet doorgaat? (n=1.152)

Voorstanders' eerste keus: openstelling van 12.00-18.00u

Als de respondenten het voor het zeggen hadden, op welke tijden zouden de winkels dan geopend mogen zijn? De eerste keus valt op de in het plan voorgestelde openingstijden van 12.00-18.00: 31% van alle respondenten is hiervoor. Op de tweede plaats volgt openstelling overdag en 's avonds (20% van alle respondenten).

Figuur 8 Voorkeur openingstijden bij zondagsopenstelling (n=1.152)

Wat willen de respondenten de 17 buurtbewoners in de deelraad nog meegeven?

Tot slot is de respondenten gevraagd wat ze de 17 buurtbewoners in de deelraad nog zouden willen meegeven. Voor- en tegenstanders van het voorstel gaan hierbij vaak in op dezelfde argumenten die ook uit de gesloten vragen naar voren zijn gekomen. Voorstanders willen graag op zondag kunnen winkelen en voegen daar bijvoorbeeld aan toe dat het voor werkende inwoners een extra winkeldag zou zijn, naast de zaterdag. Ook wordt er wel aangegeven dat men liever in het eigen stadsdeel winkelt dan in stadsdeel Centrum, waar nu al zondagopenstelling is. Tegenstanders benadrukken veelal dat één dag per week rust belangrijk is, soms uit geloofsovertuiging, maar vaak vanuit de optiek dat er "onthaast" moet worden. Tegenstanders vinden vaak dat de zondagopenstelling in stadsdeel Centrum die in Oud-West overbodig maakt en vrezen soms dat openstelling ten koste gaat van kleinere winkeliers en grote ketens bevoordeelt. Zowel voor- als tegenstanders gaan in op de te verwachten parkeerdruk en vragen zich af of parkeren dan gratis blijft en of bezoek op zondag dan nog wel kan parkeren of moet gaan betalen. Tenslotte stippen verscheidene respondenten aan dat de mening van de winkeliers ook belangrijk is.

Bijlage Tabellen

V4 Bezoekt u nu wel eens op zondag een winkel?

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
regelmatig	447	70	16	13	15	4	478	41
af en toe	187	29	91	75	238	61	516	45
nooit	9	1	15	12	134	35	158	14
totaal	643	100	122	100	387	100	1.152	100

V5 Hoe vaak denkt u zelf te gaan winkelen in Oud-West op zondag?

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
regelmatig	460	72	7	6	4	1	471	41
af en toe	168	26	67	55	83	21	318	28
nooit	4	1	19	16	246	64	269	23
weet het nog niet	11	2	29	24	54	14	94	8
totaal	643	100	122	100	387	100	1.152	100

V6_1 Supermarkt

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	27	4	10	14	21	24	58	7
genoemd	601	96	64	86	66	76	731	93
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V6_2 Kleine speciaalzaak

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	195	31	51	69	74	85	320	41
genoemd	433	69	23	31	13	15	469	59
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V6_3 Kleding- of schoenenwinkel

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	213	34	45	61	72	83	330	42
genoemd	415	66	29	39	15	17	459	58
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V6_4 Meubelwinkel

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	452	72	62	84	83	95	597	76
genoemd	176	28	12	16	4	5	192	24
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V6_5 Huishoudelijke artikelen

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	315	50	57	77	77	89	449	57
genoemd	313	50	17	23	10	11	340	43
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V6_6 Andere winkel

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
niet genoemd	580	92	67	91	75	86	722	92
genoemd	48	8	7	9	12	14	67	8
totaal	628	100	74	100	87	100	789	100

V7 Wat voor effect verwacht u dat zondagsopenstelling van de winkels zal hebben op Oud-West? (3 antwoorden mogelijk)

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
drukker op straat	351	55	89	73	340	88	780	68
veiliger	119	19	1	1	1	0	121	11
onveiliger	4	1	5	4	60	16	69	6
levendiger op straat	517	80	43	35	37	10	597	52
meer geparkeerde auto's in Oud-West	153	24	83	68	302	78	538	47
minder werkgelegenheid	2	0	2	2	21	5	25	2
meer werkgelegenheid	394	61	33	27	18	5	445	39
ander effect	45	7	26	21	119	31	190	16
aantal respondenten	643	-	122	-	387	-	1.152	-

V8 Er zijn nu ook al bepaalde winkels open op zondag, terwijl dit eigenlijk niet mag. ... Als de deelraad besluit om winkeliers niet op zondag hun deuren te laten openen, vindt u dat deze winkels ook dicht moeten?

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ja	148	23	54	44	227	59	429	37
nee	419	65	55	45	84	22	558	48
weet het niet	24	4	8	7	41	11	73	6
geen mening	52	8	5	4	35	9	92	8
totaal	643	100	122	100	387	100	1.152	100

V9 Als u het voor het zeggen had, op wat voor tijden zouden de winkels op zondag dan geopend mogen zijn?

	voor		neutraal		tegen		totaal	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
helemaal niet	1	0	9	7	351	91	361	31
alleen 's morgens, bv. van 08.00-13.00u	2	0	6	5	4	1	12	1
alleen 's middags, bv. van 12.00-18.00u	262	41	73	60	19	5	354	31
's middags en 's avonds, bv. van 13.00-22.00u	60	9	4	3	1	0	65	6
overdag, van 08.00-18.00u	86	13	8	7			94	8
overdag en 's avonds, bv. van 08.00-22.00u	222	35	5	4	2	1	229	20
geen antwoord	10	2	17	14	10	3	37	3
totaal	643	100	122	100	387	100	1.152	100

Bijlage Vragenlijst

Momenteel kent Oud-West 12 'koopzondagen' per jaar. Volgens de Winkeltijdenwet mogen winkels alleen die zondagen geopend zijn en dienen ze de overige zondagen van het jaar gesloten te zijn. Er geldt een uitzondering voor bijvoorbeeld tijdschriftenwinkels en videotheken. Zij mogen iedere zondag geopend zijn.

De handhaving van de winkelopeningstijden is een taak van de politie. In overleg met het stadsdeel wordt hier de afgelopen jaren niet op gehandhaafd. Er is dan ook een aantal winkels dat toch iedere zondag geopend is, terwijl dat eigenlijk niet mag. Het stadsdeel overweegt nu om alle winkels in het stadsdeel de mogelijkheid te bieden om iedere zondag legaal open te gaan. De stadsdeelraad, die u vertegenwoordigt, wil voordat zij hier een besluit over neemt graag uw mening weten over dit voornemen. Daarom deze enquête.

V1 Bent u voor of tegen het plan om winkeliers in Oud-West de mogelijkheid te geven elke zondag tussen 12.00-18.00u open te gaan?

- 1 Voor
- 2 Neutraal
- 3 Tegen
- 4 Geen Mening

V2 Kunt u aangeven waarom u hiervoor bent? (maximaal 2 antwoorden mogelijk)

- 1 Ik wil graag de mogelijkheid om op zondag te kunnen winkelen/boodschappen te doen in de buurt
Ik vind dat mensen zelf moeten kunnen bepalen wanneer ze winkelen, dat moet dus ook op zondag kunnen
- 2 kunnen
- 3 Ik vind dat winkeliers zelf de keuze moeten hebben wanneer ze open of dicht zijn
- 4 Ik denk dat het goed is voor de buurt (economie)
- 5 Ik denk dat het de straat levendiger maakt
- 6 Anders, namelijk _____

V3 Kunt u aangeven waarom u tegen koopzondagen bent? (maximaal 2 antwoorden mogelijk)

- 1 Ik vind dat de zondagsrust bewaard moet blijven
- 2 Ik denk dat het slecht is voor kleine ondernemers
- 3 Ik denk dat het overlast zal geven
- 4 Ik denk dat het te druk wordt op straat
- 5 Ik denk dat de parkeerdruk verhoogd zal worden
- 6 Anders, namelijk _____

Zondagsopenstelling in Oud-West

V4 Bezoekt u nu wel eens op zondag een winkel?

- 1 Regelmatig
- 2 Af en toe
- 3 Nooit

V5 Hoe vaak denkt u zelf te gaan winkelen in Oud-West op zondag?

- 1 Regelmatig
- 2 Af en toe
- 3 Nooit
- 4 Weet ik nog niet

V6 Welke winkels denkt u op zondag wel eens te gaan bezoeken? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 Supermarkt
- 2 Kleine speciaalzaak
- 3 Kleding- of schoenenwinkel
- 4 Meubelwinkel
- 5 Huishoudelijke artikelen
- 6 Anders, namelijk _____

V7 Wat voor effect verwacht u dat zondagopenstelling van de winkels zal hebben op Oud-West? (maximaal 3 antwoorden mogelijk)

- 1 Drukker op straat
- 2 Veiliger
- 3 Onveiliger
- 4 Levendiger op straat
- 5 Meer geparkeerde auto's in Oud-West
- 6 Minder werkgelegenheid
- 7 Meer werkgelegenheid
- 8 Anders, namelijk _____

V8 Er zijn nu ook al bepaalde winkels open op zondag, terwijl dit eigenlijk niet mag. Dat wordt nu gedoogd. Als de deelraad besluit om winkeliers niet op zondag hun deuren te laten openen, vindt u dat deze winkels ook dicht moeten?

- 1 Ja
- 2 Nee
- 3 Weet ik niet
- 4 Geen mening

V9 Het voorstel is om winkels de mogelijkheid te geven om op zondag 's middags tussen 08.00-18.00u geopend te zijn. Als u het voor het zeggen had, op wat voor tijden zouden de winkels op zondag dan geopend mogen zijn?

- 1 Helemaal niet
- 2 Alleen 's morgens, bv. van 8.00-13.00u
- 3 Alleen 's middags, bv. van 8.00-18.00u
- 4 's Middags en 's avonds, bv. van 13.00-22.00u
- 5 Overdag, van 08.00-18.00u
- 6 Overdag en 's avonds, bv. van 8.00-22.00u
- 7 Geen antwoord

V10 De uiteindelijke beslissing wordt genomen door 17 buurtbewoners die door u in de deelraad gekozen zijn. Wat zou u hen nog willen meegeven?